NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!..

10 MAYIS 1950

NUHUN Gemisi

SENE: 1 SAYI:28

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasî Mizah Dergisi

DİKKAT!..

Parasız ilâvemiz, Nâzım Hikmet'in resmini bayilerden isteyiniz.

NAZIM'I KURTARALIM!..

Ey namuslu vatandaş vazifeni yap

13 yıldır haksız yere hapiste yatan Nazım Hikmet'in hakkını almak için, göz göregöre ölmesine kayıtsız kalamazsın

Nâzım Hikmet ikinci açlık grevine başlıyalı bugün tam 9 gün oluyor. 13 yıldır kanunsuzluğu biline biline hapiste yatırılan ve en yetkili tıp müesseselerinin verdiği raporlarla ağır hasta olduğu sabit olan memleketin bu yiğit evlâdı, dünyanın bu en büyük şairi hâlâ hapistedir. Ve 9 gündür ölümle pençeleşmektedir.

İnfazın durdurulması ve adli hatanın tamiri için bugüne kadar müsbet her hangi bir muamele yapılmadığını gören ve kendisinin bir kere daha oyalandığını anlayan Nâzım Hikmet, muvakkaten kaydiyle durdurduğu açlık grevine 2 mayıs 950 günündenberi tekrar başlamıştır. Vasisi ve avukatı bay Irfan Emine yazdığı mektupta Nâzım Hikmet, açlık grevine başlamasının sebeblerini şöyle anlatıyor:

«8.4.1950 tarihinde açlık grevine başladım. Bu grevi talep ve müdafaalarımızın kabul ve tedkik edildiği ve tahliyemin gün ve saat meselesi olduğu haberi üzerine şimdilik durdurdum. Bugün 1.5.950 tarihinde durum şöyledir:

a — Adli hata, kanunsuzluk vakası gerekli makamlarca bilfiil kabul ve tasdik edilmiş olduğu halde bunu önlemek, bu vakaya bir son vermek için ayni gerekli makamlarca hareket geçildiğine dair ortada müsbet en ufak bir emare yoktur. Binaenaleyh kanunsuzluk devam etmektedir.

b — Cerrahpaşa hastanesi sağlık kurulunca yapılan muayenem sonunda ağır sıhhi durumum tesbit ve bu olay adli tıbca da tasdik edildiği halde kanunun sarih maddesine rağmen cezanın infazı durdurulmamış, bu cihete gidilmemiş ve böylece yeni bir kanunsuzluk daha ortaya çıkmıştır.

Bundan dolayı:

Kanunsuzlukların yeni yeni hamlelerle sürüp gitmesine âlet olmamak için ve hakkımı aramak yolunda başkaca imkânım kalmadığından:

a — Jandarma kuvveti ile her hangi bir hastaneye sevk ve sözde tedavimi kabul etmiyorum.

b — 2.5.950 tarihinden itibaren açlık grevine devam ediyorum.

Not: Açlık grevimin seyri esnasında müdahelelerden korunamıyacak kadar zayıf düştüğüm, kendimi kaybettiğim za-

(Devamı 4 de)

Cumhurbaşkanı Sayın İnönü'ye, Başbakan Sayın Günaltay'a ve Hükûmetine, Adalet Bakanı Sayın Sirmen'e Açık Dilekçedir

On üç yıldır haksız yere hapis yattığı herkesce öğrenilen ve hükûmetimizce de fiilen kabul olunan ve üstelik ağır hasta olduğu en yetkili tıp müesseselerinin raporlariyle sabit bulunan Nâzım Hikmet buna rağmen halâ hapistedir. Ve dokuz gündür açlık grevine yatmıştır. Günleri ve belkide saatleri sayılıdır. Bu faciayı önlemek ve tarih önünde hiç değilse Nâzım'ı öldürmüş olmak sorumundan kurtulmak fırsatı daha elinizdedir. Nâzım'ı derhal serbest bırakmanız için şu kanun yolları vardır:

1 — Adlî tıp müessesesinin raporuna dayanarak ceza muhakemeleri usulü kanununun 399 uncu maddesini hareketegetirmek:

2 — «Bir cürüm veya kabahatin işlendiği zamanın kanunu ile sonradan neşrolunan kanunun hükümleri birbirinden farklı ise failin lehinde olan kanun tatbik ve infaz olunur.» diyen ceza kanununun 2 inci maddesini uygulamak;

3 — Adı geçen rapora dayarak Anayasanın Cumhurbaşkanına tanıdığı af yetkisini kullanmak;

4 — Derhal meslici toplayıp bir komisyona iade olunan af kanununu çıkarmak....

Bu yolların kullanılmasında, bizlerin göremediğimiz, fakat hukuk ulemasının bulacakları birtakım usuli ve kanunî mâniler, varsa, bu taktirde sağduyunun emrettiği şu yol kalıyor:

Kanunlar nizamlar, usul ve kaideler, hakkın ve adaletin tecellisini kolaylaştırmak için konulmuştur. Yoksa kanunsuzluğun ve adaletsizliğin devamını sağlamak için değil. Nâzım'ın on üç yıldır kanunsuz olarak hapiste yattığı bugün artık her kes için sabit olduğuna göre Nâzım'ın derhal serbest bırakılmasını köstekleyen, kanun ve nizamlar varsa hak ve adaletin tecellisi için bunların çiğnenmesi, bizzat kanun fikrinin muktezasındandır.

Hükûmeti ve şahsan Adalet Bakanını Nâzım'ın derhal serbest bırakılmasına yol vermeyen bütün bbu formaliteleri hak ve adalet adına çiğnemeye dâvet ediyoruz. Saygılarımızla

Nazımın kurtuluşu için 10.5.950 günlü 28 sayılı Nuhun Gemisi'nde yayınlanan açık dilekçeye imza ediyorum. İmza

Adres. . . . .

Seçim yarışı

Şu son haftanın manzarasına bakın: Tıpkı büyük klüpler arasındaki şampiyonluk maçlarının yapıldığı günlerin rekabet, itişme ve çekişme havası var... Gerçekten de çok hararetli bir maç karşısındayız. Yalnız burada dâvâ bir kupa veya şampiyonluk ünvanını kazanmak değil, iktidar koltuğuna kurulmak, başa geçmek, memlekete hâkim olmaktır.

C. H. P. genel başkanı, «seçimleri bir at yarışına» benzetiyor... Hani bu benzetiş, şu seçim gürültüleri arasında ortaya atılan iddiaların en doğrusu!

Evet bir at yarışı: C. H. P. ile D. P. arasında, «bahsi müşterek» li, ganyana iktidarı, plâseye de onun yedekçiliğini vaad eden bir yarış. Bu yarışın «favori» si de, tabii hep depar

(Devamı 4 üncüde)

— Oy zavallı oyum oy!..

Bir bu eksikti!

Amerikalılar seçimlere ne karışıyorlar?

Ankarada Amerikan Haberler Bürosunun Yenişehir merkezi önünde «Mâvi» bir kitap dağıtıldı. 100 küsür sayfalık; Türkçeye çevrilmiş olan bu kitap, 80.000 basılmış, memleketimizde seçim günlerinde dağıtılmak üzere hazırlanmıştır. Bu kitaba sahib olmanın tek şartı sadece 20 yaşını doldurmuş olmak. Kitap genç mekteplilier arasında bu sayede büyük bir ilgi toplamışsa da; yaş haddine bakarak kitabın bâzı açık fotoğraflar ihtiva edebileceğine ihtimal verenler hayal sukutuna uğramışlardır. Eserin mahiyeti başka. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının ismini taşiyan bu kitap, seçim günlerinde Türk seçmenine Amerikan rejimini örnek olarak göstermekte bu suretle seçimlerimize fiilen katılmaktadır. «Halk tarafından kurulan bir hükûmet» gibi cazip bir başlık taşıyan mavi kitap, ikinci sayfasında bir duman perdesi ile işe başlamakta, 4 Temmuz 1776 da yayınlanan Amerika İstiklâl Beyannamesinden bir kaç satırla sözü açmaktadır. Bu satırlara göre her insanın hayat, hürriyet ve saadete hakkı vardır, Bu uğurda icabedince bir hükûmet değiştirilebilir veya ilga edilebilir. Bu dusturların 1950 senesinde ne hâle getirildiklerini bir yana bırakalım da, kitap boyunca beliren esas gayelere gelelim.

Kurnazca tertibedilen kitabın başlıca hedefleri şunlardır:

1 — Amerikan rejimini övmek yolu ile yaymağa çalışmak.

2 — Amerikanın iki meclis tarafından idare edildiğini anlatmak.

(Seçimlerde C.H.P. nin ileri sürdüğü başlıca isteklerden biri.)

3 — Amerikan Reisicumhurunun geniş salâhiyetlerini tebariz ettirmek. (Mavi Kitapta) şöyle deniyor;

«Birleşik Devletler Cumhurreisi makamı dünyadaki eşlerinin en ehemmiyetli ve kudretlilerinden biridir.»

«Bu vazifesini ifâ için kendisine yanlız icraî bölümü faaliyette bulunduracak salâhiyet değil; ayni zamanda kazaî ve teşrii meselelerde ehemmiyetli salâhiyetler verilmiş bulunmaktadır.» (Maksat anlaşılıyor, değil mi?)

4 — Reisimcumhurun Dış ve iç işlerdeki hemen hemen hudutsuz salâhiyetlerini belirtmek.

(Bu çeşit haklarla memleketimizde idarenin alacağı şekil tasavvur edilebilir. Mâvi kitabı zikredelim:

«Cumhurreisi devletin başlıca işlerinden mes'ul bulunan icraî daireler başlarını seçtiği gibi; bir çok kimseleri de mühim Federal hükûmet makamlarına tâyin eder.»)

Kitabın başka bir hususiyeti de, Marşal Plânı hegemonyası altında kurulmak istenen Birleşik Avrupaya örnek olarak Amerikan eyâletlerinin birleşme seyrini göstermektedir. Mâvi Kitap açık telmihlerle bunu imâ ediyor:

«Delegeler ihtilâflı meseleler üzerinde söz söyliyerek dört ay müddet zarfında hususî menfaatlerini ve tatbik edilecek usulleri münakaşa ettiler. Öyle zamanlar oldu ki; bazıları toplantının her hangi bir gayeye erişmeden bir kelime batakliğına saplanıp kalmasından korkuyorlardı... Mâmafih birbirini tevali eden bir çok anlaşmalar, bu ihtilâfları halletti.»

Kitabın arta kalan hususiyetlerini bir yana bırakıp, tam seçim sirasinda, bir nevi direktif edâsi taşiyan bu kitabın dağıtılmasını ve buna göz yumulmasını yersiz bulduğumuzu söylüyoruz. Seçimlerde Amerikan yardımı C. H. P. nin başlıca propaganda mevzuu olmuştur; Amerika Dışişeri Bakanlığı da; Anayasamızı değiştirmek isteyenleri Mâvi Kitapla destekle mektedir. Açıkça yabancı bir devlet seçim propagandasında yer almış bulunuyor.

En büyük baskı

C. H. P. Lideri muhalefeti tamamile serbest bırakmış görünüyor. Her parti, her aday istediğini söylüyor.. İnönü aleyhinde bile açıkça atıp tutanlar var.

C. H. P. lideri elinde bir sürü kanun olduğu halde bunlara neden göz yümüyor? Bu kadar müsamaha niçin? Senelerce tek parti ideolojisini savunmuş ve tatbik etmiş bir politikacı nasıl oluyor da bu kadar müsamahakâr davranıyor? Tenkitlerin nihayet bir gün kendisini yıkacağından korkmuyor mu?

Hayır korkmuyor. Çünkü gayet iyi biliyor ki muhalefet dış politikayı tenkit etmedikçe halka bir çıkar yol gösteremiyecek, kendi kendini yiyecek ve dejenere olacaktır.

Netekim de öyle olmuştur: Dış Politikada C. H. P. ile beraberliğini ilân eden muhalefet iktisadî sıkıntımızın başlıca âmili olan Marşal Palânını ve şartlarını tenkit edememiş, bu yüzden Halk Partisinden ayrı iktisadî bir programla ortaya çıkamamıştır. Dolayısile iç politikada da onun kuyruğundan ayrılamamış ve nihayet kuru ve mânâsız bir sürü ağız kalabalığının içinde boğulup kalmıştır.

C. H. P. lideri muhalefetin bu yüzden bir çıkmaz içinde bulunduğunun farkındadır. Halkın iktisadî sıkıntılarına bir çıkar yol gösteremeyen muhalefetin halkın gözünden düştüğünü görüyor ve biliyor. Artık fazla bir baskıya lüzum bile görmüyor. Dış politika baskısı kâfi onun için...

Hülâsa C. H. P. lideri muhalefeti böyle bir «dış politika beraberliği» baskısı altında bulundurdukça onun ne tenkiterinden ne de teşkilâtından korkar. Üstelik bu muhalefetin en kuvvetli kısmını muvazaa ile kendisine bağlamış olduktan sonra her seçimden muzzafer çıkacağına emindir.

İşte C. H. P. lideri, bu yüzden bugünlerde hayatından bu kadar memnun, yarınından bu kadar emin ve her türlü tenkide karşı bu kadar müsamahalıdır.

Hayır gelmez onlardan

Seçim röportajların da okuyoruz:

Trakyada köylüler, adaylar gelmesin diye toprak yolları sürmüşler, taşlarla doldurmuşlar. Anadoluda adaylar dan vebadan kaçılır gibi kaçılıyormuş.

Halk bu seçimden bir şey beklemediğini açıkça göstermektedir. Fakat, onlar hâlâ anlamamazlıktan geliyorlar ve hâlâ halkın peşini bırakmıyorlar.

Yarın da bütün kızıştırmalara rağmen halkın büyük bir kısmı seçime iştirak etmiyecektir.

Artık şu hakikat anlaşılmalı: Halk hükmünü vermiştir «Bize onlardan fayda gelmez» diyor.

Neden yok

Listede:

Bayar var da niye Bovar yok?

Köprülü var da niye Köprüsüz yok?

Menderes var da niye Sakarya yok?

Tahtakılıç var da neden teneke kılıç yok?

Baltacıoğlu var da niye Kesercioğlu yok?

Felek var da Kelek niye yok?

Demirelli var da Pamukelli niye yok?

Baban var da Anan niye yok?

Sefa var da niye Cefa yok?

Bir seçim ve üç adam

Üç adam var:

Birincisi: Meşrutiyetten beri bütün fırkalara, yani partilere girip çıkçıkmıştır. Eski bir kumandan, sabık bir bakandır. Bu kerre de gürültüyle Halk Partisinden çıktı. Memleketin yüksek menfaatlerine, Halk Partisinde kaldıkça hizmet etmek kabil değil, dedi. Halk partisi başlariyle hiç bir anlaşmazlığı olmadığını, şimdiye kadar her hangi bir teklifinin reddedilmediğini de söyledi: «Gayelerimiz, düşüncelerimiz aynı olduğuna göre artık müstakil kalamıyacağım tabiidir» diyerek Demokrat Partiye girdi.

İkincisi: Adalet cihazımızın başıdır. Mahkemelerin yıllık tâtilleri bittiği günlerde açış söylevleri vermiş, Halk Partisinin başlarını, hükûmetin icraatını övmüş, adalet makinasının mükemmel işledini söylemiştir. Bugün aynı insan Demokrat Partisinin adayıdır ve memlekette bir adalet huzursuzluğu olduğunu söylemektedir.

Üçüncüsü: Eski bir hoca efendidir. Atatürk devrinde sahiden laik olan, Halk Partisine girmiştir. Milletvekili olmuş, Meclis ikinci reisliğine kadar yükselmiştir. Bir yıldır hükûmetin başındadır. Ve bir yıldır İslâm âkidelerini, müslümanlık ruhunu hükümran kılacağını ve demokrasiyi mutlaka kuracağını söyleyip durdu. «Müslümanlık ruhunun» hükümran olduğunu gösteren son hâdiseler üzerine de şimdi: Din irticaının hortlamasına meydan vermiyeceğiz. «Ahmet veya Mehmed her şeyi söyliyebilir. Bunun hiç bir tesiri olmaz. İki parti liderleri muayyen istikamette birleşirlerse mesele yoktur» diye konuşuyor.

Önümüzdeki seçimlerde oylarımızı bekliyen adaylar işte bunlar. İsterseniz siz hâlâ bunlara bel bağlayıp oyunuzu veriniz.

NUH

Secim cilveleri

Gazetelerimizde seçimlere dair çıkan yazılardan parçalar:

★

«Ahmet isminde bir adam başında fes, elinde Kuran ve bir parça toprak olduğu halde hapishanenin önüne gelmiş (Lâilâhe illallah) çekerek Kemal Pilâvoğlunun höcresini ziyaret etmek istemiştir. Ayni zaman yapılan araştırma sonunda üstünde Pilâvoğlunun yazdığı dinî kitaplar da bulunmuştur. Kendisine burada ne aradığı sorulunca, Pilâvoğlunun yattığı yeri öpeceğini söylemiştir.

★

«Saat 10.30 da şehir kulübünde otururken beble diye daimî encümeni üyesi C. H. P. li Nuri Şeftalici sarhoş bir vaziyette Şehir Kulübüne girerek: «Ne kadar Demokrat varsa...» diye küfretmeğe başlamıştır.

Bu sırada Mehmet Karakaş: «Neden küfrediyorsun» diye bir tokat atmış, fakat bu sırada Nuri Şeftalici tabancasını çekerek: «Demokratların hepsini öldüreceğim.» diye Mehmet Karakaşın üzerine altı el ateş etmiştir.

«Bu sırada camiden gürültüler duyuldu. Meğer vaaz veren Keçiborlu Müftüsü Bekir Sönmez, Halk Partisinin icraatını övmeğe başlamış ve böyle bir partiye oy vermenin Allahın emri olduğunu söylemiş. Üstelik bir de memur olan Müftünün, din işlerini siyaset işlerine karıştırması cemaati fena halde kızdırmış.»

★

«Ali Kemal Yiğitoğlu C. H. P. nin Sivas bölgesi müfettişi diyor ki:

«— Demokratlar, sivasta Sünnîlerle Alevileri bir birlerine düşürmek için ellerinden geleni yapıyorlar.»

★

«Bu sırada Aldoğan'ın şiddetle silkindiği ve yere inmek istediği görülmüştür. Aldoğan hakla büyük bir mücadele yaptıktan sonra yere inmiş ve şöyle bağırmıştır:

— Milletvekili milletin sırtına binemez. Biz milletin sırtına binenlerle mücadele halindeyiz.»

★

«İnönü'nün Sındırgı nutkundan:

«Bana rey verecek misiniz. (Vereceğiz, ne yapacağımızı sandık bilir, sesleri): Kibarsınız Sındırgılılar.»

C.H.P. Genel Bşk. nın nutku

Yapılıp, yıkılanlar

C. H. P. Genel Başkanı Mayısın 5 inci günü Manisa Bayram yerinde söylediği propaganda nutkunda «27 senedenberi bir şey yapılmadığını.» ileri sürenlerin haksızlıklarını belirtmek için: «27 senedenberi bu memlekette hiç bir şey yapılmamıştır yahut her şey fena yapılmış iddiası haksız, yersiz ve insafsız bir isnaddır.» diyor.

Doğrudur, fakat...

Gerçekten, bugün cumhuriyetin kuruluşundan sonra hiç bir şey yapılmadığını söylemek yanlıştır, haksızlıktır. Bunu ileri sürenler, ya Atatürk inkilâplarının ezelî düşmanları, yahutta gerçekleri günlük siyaset manevralı için bile bile inkâr edenlerdir...

İlk büyük hamleler

Türk milletinin emperyalizme karşı kazandığı millî kurtuluş savaşından sonra ve onun en tabiî bir neticesi olarak attığı ilk büyük adım. Türkiyeyi, emperyalist dünyanın siyasî, iktisadî boyunduruğundan kurtulmuş, tam manâsile «bağımsız» kendi mukadderatına hâkim bir memleket hâline getirmesi olmuştur.

İkinci büyük adım, memleketi kapitalistlerin açık bir pazarı ve onlar için bir ham madde kaynağı hâlinden çıkarıp, teknik ve medeniyet seviyesi üstün bir memleket hâline getirmek için «millî sanayiin» kurulması olmuştur.»

Bu iki ana istikamet üzerinde mazinin bütün artıklarını silip süpürmek, yeni ve ileri bir hayata ayak uydurmak için laiklik hamlesi yapılmıştı.

Dış siyasette en hâkim fikir, dâima, İstiklâl savaşının anti - emperyalist - ruhunu uyanık tutmak miletlerarası harp tahrikçilerinin oyunlarına sed çekmek, bölünmez, barış ve müşterek emniyet dâvasını savunmak olmuştur.

Halbuki..

Bütün bu yapılanlar, Atatürkün ölümünden sonra ve İkinci Cihan Harbi devrinin başlangıcından itibaren yine C. H. P. iktidarının elile birer birer yıkılmıştır.

Lozandan Marşal Plânına

Manisa nutkunda, Marşal plânının «nimetlerini» memleketimize ne büyük faydalar sağlamakta olduğunu söyleyen ve bunu memleketimiz için adetâ bir lûtuf gibi gösteren C. H. P. Genel Başkanı o sözleri söylerken, bir an için Lozan andlaşmasını imzalayan Türk murahhas heyetinin başkanını hatırladı mı acaba?

Hiç hatırlamamış olacak. Fakat millî istiklâlimize kıskançlıkla bağlı olanlar Lozanda, onun «düveli ihtilâfiye murahhaslarına» yâni emperyalist uşaklarına karşı siyasî ve bilhassa iktisadî istiklâlimizi nasıl müdafaa ettiğini unutmamışlardır. Onun 26 yıl sonra bugün Türkiyeyi Amerikan sermayesinin açık pazarı, Amerikan emperyalizminin dünyayı istilâ plânlarında bir «ileri karakolu» hâline getiren «Marşal Plânına» kâsideler söylemesi kendi siyasî hayatı için ne hazin bir tecellidir.

Lozan'da Türk İstiklalini, Atatürkün direktifleri dahilinde, müdafaa eden Türk murahhas heyeti Başkanı İsmet Paşaya: «Siyasî istiklalinizi kazandınız, fakat er geç iktisaden bize esir olmaya mahkûmsunuz!» diye bağıran Lord Gürzon, eğer bugün sağ olsaydı, onun 5 Mayıs nutkunda: «Şimdi memleketin müdafaasında ve iktisadî kalkınmasında Marşal plânından istifade etmeğe çalışan memleketler arasında bulunuyoruz,,,» «Gördüğümüz askerî yardımlar ile, Marşhall plânı yardımlarından bizim kalkınmamızı kolaylatacak ve hızlandıracak surette istifade etmeğe, çalışmak milletimize karşı borcumuzdur.» diyişi karşısında keyfinden ellerini çırpardı:

Aynı şey

Ankarada Millet Partisi mitinginde Osman Bölükbaşı hapse girmeye namzet bir vatandaş olarak halka hitap ettiğini, hapse girmekle Meclise girmenin ayni olduğunu söylemiştir. Aynı şey olduğuna göre Nâzım Kikmet 13 senedenberi milletvekili mâmafih biraz düşününce yalan değil Bölükbaşının dediği.

Bayar'ın Şark nutku

Coğrafya haftasından faydalanarak Celâl Bayar şunları söylemiştir: «Artık pusulayı şaşırdım, nazarımda ne şark ne garp var, ne C.H.P. ne D. P. var, sadece ve sadece iktidar var.

Dünya tarihinin kaydetmediği bir hatayı Türk tarihine gecirdiniz

Ey bu milletten oy isteyen efendiler! Nazım Hikmeti toprağa değil, çok sevdiği halkının arasına veriniz

Mayıstan beri açlık grevine başlıyan Nâzım Hikmet Üsküdar Ceza evinde vücutca her gün biraz daha zayıflıyor. 13 yılı aşan bir zamandan beri devam edegelen haksızlıklar Nâzıma bu müthiş kararı verdirdi. «Ve dışarda bir bayrak gibi dalgalanırken adı, o içerde biraz daha ihtiyarladı.» Ve bugün 49 yaşında bulunan Nâzım hürriyetsizlikten başka gıdasızlıktan ta yıpranmakta. Haksızlığın düzeltilmesini isteyen açık istidasına hayatını bir pul gibi kullanan bu harikulâde insan artık zulme dayanamıyacak kadar zayıf düştü. Asırlar boyunca hiç bir milletin tarihi bu kadar açık bir haksızlığı bu derece uzun müddet devam ettirmemiştir. Bütün hür insanlığın gür sayhalarla protesto ettiği haksızlık karşısında susan bir tek mânevi varlık var; C. H. P. ve onun muhalefeti.

Nâzım Hikmet'in maddi varlığı belki yarın sönecektir. Bu hazin netice bütün namuslu insanları dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar ve hangi rengi taşırlarsa taşısınlar onları kalblerinden vuracaktır. Dillerinden Nâzım'ın tunçtan mısraları düşmiyecek olan milyonlarca insan memleketimizdeki C. H. P. nin zulmünü gelecek nesillerin hafızasına nakşetmek için her vasıtaya baş vuracaktır. Yazı, resim, heykel müzik; şiir hikâye roman hitabet ve tarih elbirliği ile Türk Milletinin en gür sesli sanatkârını yaşatmak için vazifesini yapacak ve korkunç bir zulmü devam ettirerek Nâzım Hikmetin vakitsiz ölümüne sebep olanları da tel'in için her imkâna baş vuracaktır.

Nâzım Hikmet 9 günden beri açtır. Başın dönmekte adalelerinde takat kalmamakta ve vücûdünün harareti her gün biraz daha azalmaktadır.

(Devamı 4 de)

N. Hikmet dâvası ve "Demokrasimiz,,

Asırların yetiştirebildiği en büyük şairimizi haksız yere yıllardanbe ri zindanlarda inleten Halk Partisi, bugün milletten rey dilenirken memlekete hürriyet ve demokrasi getirdiğinden bahsediyor.

Bütün dünyanın, asrımızın en büyük şairi diye tanıdığı Nâzım Hikmet kanunî haklarını tanıtmak için açlık grevi yapmağa mecbur kaldığı bir zamanda memlekete hürriyet ve demokrasi getireceğini vaad eden muhalefet Nâzımın ismini bile ağzına almaktan korkuyor.

Gazetelerimiz; meşhur demokrasi mücahidi gazetelerimiz, büyük şairin ölüm halinde olduğunu bildikleri halde, ondan yarım ağızla bahsediyorlar. Bir kaç tanesi onu da yapmıyor.

Son senelerin demokrasi ve hürriyet savaşının sahteliğini ve durmadan hak ve adaletten bahsedenlerin boylarından büyük yalan söylediklerini anlamak için Nâzım Hikmet meselesinden daha iyi bir delil olabilir mi?

Evet, Nâzım Hikmetin haklı dâvası «demokrasimizin» aynası oldu.

MEKTUP Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Ahmet Ağabey,

Gayrı başa geldi, senden saklamak olmaz, yalanım varsa anam avradım olsun, iki gözüm çıksın, Senemin hayrını görmeyeyim. Geceleri hurda karajinda yattığımı bilyon, sokkakta olmuyo, iti bekçisi var sokağın, hemide hurda karajinda para vermesem de Sultan efendi seslenmiyo. Efendim Cuma günü çamaşırımı yudum, zabaha dek kurur dedim; bi tel buldum içinde yattığım tekersiz mekersiz kamyon var ya, telin bi ucunu elektrik direğine, bi ucunu kamyonun damına çaktım,, geçtim şofor yerine bi de kilim parçası çektim üstüme uyudum. Böylece uyumuş kalmışım, uruyamda Kör Selim adında bi öküzüm vardı eskere gitmeden, onu gördüm. Kör Selim zari zari ağlıyordu, halıma, vah Veli Yılmaz efendim diyodu. Boş değelmiş ağlaması. Bi uyandımkine, bekçiler üstüme fener dutmuş, polisler düdük çalıyo, yaka paça karakolu boyladık, bereket geceydi. Netmiş ne olmuş dedikse de dinletemedik. Garşıma o bildiğin kumser çıktı:

— Nihayet kendini ele verdin, dedi. Seni satılmış seni, dimek telsiz kurup Komifera ile görüşyon ha!.. Ulan seni adım adım gözetledim... Karma Marka okulunda yetiştiğini de bilyon, heç bişet gözümden kaçmaz!.. Polislere işletin motorsikletli dedi kumser, motorsiklet çalıştı, bağırdım, bağırdımsa da ne fayda, o gürültüde adam boğazlansa duyulmaz. Neyse bunnarı bırakalım, bizi Ahrazla, Sultan efendi ile, Hacı Farfara ile yüzleştirdiler. Memo Durmuşu bulamamışlar, Salih beyin çiftliğinde evdeci olduğunu söylemedim, polisler onu Kıbrısa kaçtı biliyo. Efendim meğerkine çete kurmuşum, pavlikede bakana sövmüşüm, Ahraz Moskofmuş, Hacı Farfara da seçim sırasında Velediye reisini devirecemiş, bedâva baklava yimekten muradı buymuş, daha neler de neler... Motorsikletin bilbil misali sesini duymadanısa, parmak bastık ifadeye, ne yazdılar bilemyom. Mahkemede inkâr ederim, hâkim bey derim,, ben derim, Kervankonmaz kövünden Veli Yılmaz çamaşırımı yudum kkurutum, başkaca suçum yokotur. Ahraz Çaponoğlu kövündendir, anasını babasını tanırım, istersen beni ipe çek, suçum yok hâkim bey emme Allahın bildiğini senden saklamam, bu yaz, evet bu yaz, bı ırgat sindukası kurmak istiyon, bunda heç kötülük yok. Herkeşin sindukası var da ırgatların neden olmasın. Başkaca verilecek habarım yok, mapusaneyiz, koğuşa buyur ettiler, ırahatımız iyi. Kuzum Seneme bi mektup yazsan da habar versen. Benim yüzüm dutmuyo.

Veli Yılmaz

Türkiyede bir gün

İbret verici günler yaşadığımıza ne şüphe. Bir gazeteyi gözden geçirmek buna inanmak için kâfidir. İsterseniz meselâ 4 Mayıs 1950 günü yayınlanan Cumhuriyet gazetesini ele alalım:

★ 1000 yobazla birlikte Ankara Adliye Sarayını basan tarikçi Pilavoğlu ceza evinde bir hafta kaldıktan sonra tahliye edilmiştir.

★ 13 seneden beri suçsuz olarak hapislerde yatan şair Nâzım Hikmet tekrar açlık grevine başvurmak zorunda kalmıştır.

★ Marşal Plânı afiş müsabakasını kazanan Türk afişçisi 500 lira alacaktır.

★ İnönü Egede.

★ İzmir ve Menemende zelzele tepti, 3 ölü var.

★ Çorumda C. H. P. adayı alevî dedesi Rıza Ulusoy'un yorganından bir parça, müritler arasında elli liraya satılmıştır, müritleri binlerce kişiyi buluyor.

★ İstanbul Bale mektebi bir resital vermiş, Karakter dansları çok beğenilmiştir.

★ General Aldoğanın ağır ceza mahkemesine yaptığı itiraz kabul edilmemiştir.

★ İnegölde bir Demokrat Parti toplantısında halk birbirine girmiştir.

★ Hızırilyas bayramı hazırlıkları münasebetile İstanbul valisi şunları söylemiştir: «Ruh hekimi olmak itibarile neşenin hayattaki kuvvetinden hemşerilerimin faydalanmasını isterim.»

Neşeleniyoruz, faydalanıyoruz üstadım! İster gül ister ağla zaten.. Hâdiseler meydanda.

Seçim yarışı

(Baştarafı 1 incide)

çizgisinden, yarı yol kadar ileriden yarışa başlıyan C. H. P.; D. P. kendisine peşinen verilmiş olan «ikincilikten» memnun görünüyor...

M. P. ye gelince: Yarışı kaybedeceği belli olduğu halde, hiç olmazsa D. P. ile at başı beraber gelmek için dolu dizgin meydana atılmış...

«Atlantik demokrasisi» ve «serbest rekabet» oyunları metodları ile yapılan bu yarış tabii «Büyük Amerikalı dostlarımız» ın alkışları ve bravoları arasında yapılmakta. Yalnız «danışıklı dövüşün» artık farkına varan seyirciler, yani bütün memleket halkı bu yarışı, uzaktan şüphe ve alayla seyrediyor. 1946 dan beri gördükleri; duydukları, çektikleri ona artık işin iç yüzünü öğretmiştir.

O artık öğrenmiştir ki; bu yarşın sonunda bütün yarışlarda ekseriyetin başına geldiği gibi, kaybeden kendisi olacak, büyük mukâfat, yani iktidar koltuğunu alan'arın zafer sarhoşlukları karşısında eli böğründe, ağzı açık kalacaktır.

21 temmuz 1946 günü gerçek bir heyecan ve inanla seçimlere koşan, baskıdan, kahırdan yılmadan istediğini, iradesini açığa vurmak için sandık başlarına koşan, «Demokrat Parti» ye kendisini Hürriyet ve demokrasi yolunda bir kılavuz olarak bağlanan Türk milletinin büyük çoğunluğu, bu dört yıl içinde, bu kılavuzun kendisini bir çıkmaza sürüklediğini, ileriye değil geriye götürdüğünü görmüş anlamıştır.

Bu dört yıl içinde «Demokrat Parti» liderlerinin her gün halka verdikleri sözü çiğneyip, demokrasi davasına ihanet ederek C. H. P. ile uzlaştıklarını ve «İktidar koltuğunun» ayak ucunda oturabilmek için, her türlü manevraya baş vurduklarını, önce büyük gürültülerle ve göz boyamak için ilân ettikleri «Hürriyet misakı» nı, kendi ellerile işe yaramaz kâğıt parçaları gibi nasıl yırtıp attıklarını gördükten sonra, Türk milleti bu gün, kendisinden rey koparmak için bin bir dil dökenlerin yaldızlı lâflarını artık dinlemiyor bile... Bunların içinde dillerinden «Vatan ve Silistre» teranelerini düşürmeyip «hamiyet, hürriyet, millî hâkimiyet» diye bar bar bağıranların, C. H. P. iktidarının memleketi bir yarım müstemleke hâline getiren dış politikayı alkışladıklarını gördükten sonra, bütün bu siyaset kumpanyalarının hep aynı oyunu, oynadıklarını gayet iyi anlamıştır.

imtihanlar yaklaşırken

Sigorta şirketinde:

— Hayatımı sigorta ettirmek istiyorum.

— Mesleğiniz?

—Profesör,

— Imkânsız.

★

Dükkânda:

— Hesabımı göiürmüsünüz?

— Profösörsünüz galiba.

★

Silâhcı dükkânında:

— Bana iyi bir tabanca verirmisiniz?

— Kendiniz için mi?

— Hayır. Mahdum için. Yarın imtihana girecek de.

★

Imtihanda:

— Oğlum hangi suali sormamı arzu buyuruyorsun?

★

Yine imtihanda:

— Size hangi numarayı verirsem buradan selâmetle çıkabilirim?

★

Sokakta:

— Bu polis müfrezesi nereye gidiyor acaba?

— Üniversiteye. Imtihanlar başlamış da.

Inzibat meclisinde:

— Oğlum Profesörüne hakaret etmişsin.

— Öldürmediğime şükretsin.

— Doğru. Teşekkür ederiz. Çıkın.

Mahkemede:

— Profesörünü neden öldürdün?

— Bana sıfır vermek suretile hislerimi rencide etti de ondan.

Çocuklar arasında:

— Enayi ben büyüyünce hâfiye olacağım.

— Ulan o ne ki, ben büyüyünce profesörü öldüreceğim.

TÜSTAV

Nazımı kurtaralım

(Baştarafı 1 incide)

man cebren beslenirsem kendime gelir gelmez grevime tekrar devam edeceğimi, ölümüme yahut herhangi bir kanun yolundan tahliyeme kadar bunun böyle sürüp gideceğini ayrıca bildiririm.»

Işte durum böyledir Bir mahpusun elinde kalan her vasıta ile on üç yıldır kanunsuzluğu yenmek için mertçe savaşan Nâzım, son kozunu oynuyor: Hayatını ortaya koymuştur. Günleri, belkide saatleri sayılıdır...

Ey namuslu yurddaş, seni çağırıyoruz...

Onüç yıldır kanunsuz olarak zindanlarda çürütülen Nâzım', hakkını almak için giriştiği bu son savaşında sen yalnız bırakacak; göz göre göre hapishanede tek başına ölmesine kayıtsız kalacak mısın?

Ey namuslu yurddaş! Nazım'ı kurtarmak bir yurt ve insanlık borcudur seni çağırıyoruz.

1 ci sayfadaki kuponu imzala ve başkalarına da imzalatıp «Nuh'un Gemisi» ne hemen yolla! Ve unutma ki her geçen dakika Nazımı ölüme yaklaştıran bir dakidadır, Dakikalarımızın sayılı olduğunu unutma!

Dünya tarihinin kaydetmediği

(Baş tarafı 3 de)

Bu gerçek karşısında hâlâ kanunî vazifesini yapmıyan bir hükûmet vardır. Ama elbette ki bu millet çok sürmeden, zülmünü devam ettiren C. H. P. den de kurtulacaktır.

Memleketimizin en büyük şairi 13 senedenberi hakkını tanıtmak için çalıştı. Sağır duvarlardan ses geldi, fakat C. H. P. iktidarından müsbet bir tek haber gelmedi. Şimdiye kadar tarihin kaydetmediği adlî hatâ ispat edildi. Ama bu adlî cinayetin tabiî mes'ulleri olan kimselein yüzü kızarmadı ve kılı kıpırdamadı.

Nâzım Hikmet'e karşı yapılan havsalaya sığmaz hatâların düzeltilmesi için bağırıyoruz:

Yeniden Milletvekili seçilmek için her vasıtaya baş vuran efendiler! bu milletten oy istemeden önce ona Nâzım Hikmet'ini veriniz. Nâzım Hikmet sizin şefaatinize sığınmıyor Onunla beraber biz, sizden verdiğiniz sözlerde durmanızı istiyoruz. Sizden kendi imzalarınıza saygı bekliyoruz.

Sizin yaptığınız kanunların sizin tarafınızdan dürüstçe tatbikini bekliyoruz. Dünya tarihinin kaydetmediği bir hatayı Türk tarihine geçirdiniz. hiç olmazsa hemen bu lekeyi silmek için harekete geçiniz bu millet sizi belki af eder. Fakat siz tarihe geçmiş hatâlarınızdan birini olsun düzeltmek yoluna sapmıyorsunuz. Ve siz ey bu milletten oy isteyen efendiler! Nâzım Hikmeti toprağa değil çok sevdiği halkının arasına veriniz.

——o——

Yeter mi?

47 Amerikan âyân üyesinin işbirliği sâyesinde Marşal plânından 250 milyon dolar kesilmiş. Aman nice olur. Hâlimiz? Mâmafih bir halk şairimizin dediği gibi:

«Yeter bu sadaka o sadaka..»

T E K Z İ P

Sayın Avukat üstat İrfan Emin Kösemihaloğlundan son dakikada aldığımız tekzib mektubunu neşrediyoruz:

Sayın Bay;

Evvelce umumî vekili ve kanunî mahcuriyet altına alındıktan sonra mahkeme kararı ile kanunî vasisi bulunduğum Şair Nâzım Hikmet hakkında «Türk Ajansı» tarafından yayınlanarak 8 mayıs tarihinde münteşir İstanbul gazetelerinde basılan bir haber, muhtelif noktalardan hakikate aykırı düştüğünden bu mağdur vatan evlâdı ile yakınlarını müteessir eden şu haberin olaylara uymayan kısımlarını düzeltiyorum:

1 — Şimdiye kadar olduğu gibi, bugün de şairin hususî bir doktoru yoktur.

2 — Adaletin âcilen tahakkuku uğrunda açlık grevi yolu ile ölümü göze alan Nazım Hikmet'in günde bir kaç fincan kahve içtiği ve bu itibarla büyük orucuna hile karıştırdığı tarzında yayınlanan haber de katiyen asılsızdır. Üsküdar Cezaevi Müdürlüğünce bu hususta tanzim edilen zabıt varakası hakikati apaçık göstermektedir.

3 — Açıkladığım şu hakikat karşısında Üsküdar C. Savcısına atfedilen ve Nâzım Hikmetin esaslı şekilde açlık grevine başlamadığı hikâyesini ihtiva eden sözlerin de aslı olamaz; bu ifadenin yalan yahut yanlış tâbiri ile düzeltilmesi yazanlar için bir namus borcu teşkil eder.

4 — Ortada avukatları tarafından uydurulmuş bir şey de yoktur. Çünkü 2 mayısta başlıyan bu hazin grev dün yedinci gününü tamamlamıştır. Adli Tıpça tesbit edilen mühim hastalıklara bir de sürekli açlık ilâve edilirse neticenin neye varacağı kolayca kestirilebilir.

Harareti 35,7 ye düşen ve bundan sonra da her gün düşecek olan bir kimsenin ayatı, vahim vir tehlike arzetmezse, alıştığımız dili, keyfî bir anlama çevirmek icap edecektir. Nâzım Hikmet, tıbbî bir müdahalenin fayda vermediği bir sırada kurtarılmak istenirse bunun mânası acaba ne olacaktır? O zaman mı tehlikenin başladığından bahsedeceğiz?

5 — Son durumu aydınlatmak için Adalet Bakanlığınca terviç edilen ve hapishane hayatının ruhî tepkileri bakımından muayeneyi istihdaf eden dilekçem, dün gereği yapılmak üzere İstanbul C. Savcılığına gelmiş bulunmaktadır.

Bu tavzihimin basılması suretile hak ve adalete hizmet edilmesini saygılarımla dilerim.

Şair Nâzım Hikmet Ran'ın vâsisi Avukat

İ. E. Kösemihaloğlu

★
★

«Ve Rab Nuh'a dedi ki: Her kim adem kanı dökerse onun kanı adem elile dökülecektir»

Tekvinden

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:

NAHİT ÜSTEMİR

İdare Yeri:

Ankara Cad. No: 37, kat: 3

Mektup Adresi:

Posta kutusu 12, Tophane,

İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI:

Seneliği: 480 Krş.

Altı aylığı: 240 Krş.

Dizgi: Anıl Matbaası

Baskı: Onan Matbaası